

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členiek senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Eleny Krajčovičovej, v právnej veci žalobcu **JURKI - HAYTON, s. r. o.**, so sídlom v Bratislava, Prístavná č. 2, zastúpeného **JUDr. Martou Michalkovou**, advokátkou so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 3, proti žalovanému **Ústrednému inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie**, so sídlom v Bratislave, Prievozska č. 32, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0441/99/2009 z 23. novembra 2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2S/66/10-41 zo 14. septembra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2S/66/10-41 zo dňa 14. septembra 2011 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) žalobcovu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného SK/0441/99/2009 z 23.11.2009, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie (ďalej len „SOI“) v Banskej Bystrici pre Banskobystrický kraj č. TK/0168/06/09,

z 03.06.2009. Posledným uvedeným rozhodnutím bola žalobcovi uložená povinnosť uhradiť trovy konania vo výške 76,08 eura ako refundácia nákladov skúšky podľa zákona č.128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa“), na vykonanie skúšok dvoch odobratých vzoriek PHM, ktoré svojou kvalitou nevyhoveli požiadavkám príslušnej STN normy.

Krajský súd z obsahu spisového materiálu zistil, že predmetná kontrola odobratých vzoriek bola vykonaná dňa 23.09.2003 inšpektormi SOI v prevádzke: Čerpacia stanica PHM JURKI – HAYTON, Brusno 800, ktorú prevádzkuje spoločnosť JURKI – HAYTON, s. r. o., Prístavná 2, 821 09 Bratislava. Z protokolu o skúškach č. 305/2003 vypracovaného akreditovaným skúšobným laboratóriom bel/NOVAMANN International, s. r. o., Továrenská 14, Bratislava vyplynulo, že analyzovaná vzorka benzínu 91 UNI ev. č. 4326 nevyhovuje STN EN 228 z dôvodu znečistenia. Úhrada nákladov skúšky bola prvotne uplatnená faktúrou č. 333204, zo dňa 03.11.2004 s dátumom splatnosti 18.11.2004. Dňa 13.05.2004 Inšpektorát SOI v Banskej Bystrici pre Banskobystrický kraj uložil účastníkovi konania rozhodnutím č. P/0028/06/04 uhradiť pokutu vo výške 50.000 Sk (t. j. 1.659,70 eura) pre porušenie povinnosti predávať výrobky v predpísanej kvalite podľa § 3 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 24 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (účinného do 30.06.2007). Uvedené rozhodnutie bolo zrušené Ústredným inšpektorátom SOI v celom rozsahu s odôvodnením, že vzhľadom na relevantné potvrdenie skutočností výrobcom predmetného výrobcu a mieru závažnosti protiprávneho konania účastníka konania by bolo postihovanie v danej veci prejavom neodôvodnenej tvrdosti zákona. Avšak Ústredný inšpektorát potvrdil, že skúšaný výrobok nezodpovedal požiadavkám právnych predpisov, čo bolo preukázané Protokolom o skúškach č. 305/2003. Dôsledkom toho Ústredný inšpektorát SOI so sídlom v Bratislave podal dňa 27.06.2005 žalobu o refundáciu nákladov za zaplatené vzorky vo výške 2.292 Sk (t. j. 76,08 eura). Rozsudkom Okresného súdu Bratislava č. 26Cb/234/05-70 zo dňa 09.03.2006 bola žaloba zamietnutá. O následnom odvolaní rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 08.03.2007, č. k. 1Cob/264/2006-92, ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava tak, že žalovaný má zaplatiť žalobcovi 2.292 Sk istiny s 10 % ročným úrokom z omeškania. Dňa 25.07.2008 bolo podané mimoriadne dovolanie generálnym prokurátorom na Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“), ktorý uznesením z 28.01.2009 sp. zn. 6Mobdo/3/2008, zrušil uvedený rozsudok Okresného súdu Bratislava a aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave s tým, že sa konanie zastavuje a vec sa postupuje Inšpektorátu SOI v Banskej Bystrici. V súvislosti s predmetným rozsudkom bolo prvostupňovým správny orgánom vydané nové rozhodnutie

vo veci. Proti tomuto novému prvostupňovému rozhodnutiu bolo podané odvolanie, ktoré bolo zamietnuté rozhodnutím Ústredného inšpektorátu so sídlom v Bratislave č. SK/0441/99/2009 z 23.11.2009.

Vychádzajúc z uvedeného krajský súd pri svojom rozhodovaní dospel k záveru, že aj napriek tomu, že žalobcovi nebola uložená pokuta, z ustanovenia § 7 ods. 4 zákon o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa vyplýva, že kontrolovaná osoba je povinná uhradiť náklady vzoriek a skúšok na overení bezpečnosti a kvality výrobkov, ak ich deklarovaná bezpečnosť alebo kvalita nevyhovuje požiadavkám právnych predpisov. Zároveň bolo podľa krajského súdu preukázané, že analyzovaná vzorka benzínu nevyhovela STN EN 228 z dôvodu znečistenia. Nič na to ani nemení fakt, že odvolací orgán zrušil prvostupňové rozhodnutie o pokute 50.000 Sk dôvodu neprimeranej tvrdosti zákona, avšak potvrdil, že výrobok nezodpovedal požiadavkám právnych predpisov.

Ďalej krajský súd poukázal na to, že v súvislosti s § 7 ods. 4 zákona o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa zákon neupravuje žiadne hmotnoprávne lehoty spojené s uplatnením práva (premlčanie, preklúzia) a tieto lehoty nie sú upravené ani v zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), ktorý v § 71 ods. 3 upravuje trojročnú hmotnoprávnu lehotu, v ktorej sa rozhodnutie musí vykonať. Nie je tam však riešená otázka lehoty pre vydanie správneho rozhodnutia. Z toho teda krajskému súdu vyplynulo, že právo správneho orgánu rozhodnúť vo veci trov konania nepodlieha premlčaniu, pričom samotná pohľadávka vzniká až právoplatným rozhodnutím správneho orgánu.

Nad rámec tohto názoru krajský súd uviedol, že i v prípade názoru, že by rozhodnutie o úhrade nákladov podliehalo premlčaniu podľa § 100 Občianskeho zákonníka v trojročnej premlčacej lehote námietka premlčania by aj tak nebola dôvodná, pretože si správny orgán svoje právo na zaplatenie úhrady nákladov uplatnil na príslušnom okresnom súde, vo veci bol napokon aj úspešný, a to až do rozhodnutia dovolacieho orgánu, ktorý rozsudky nižších súdov zrušil, konanie zastavil a vec postúpil správne orgánu. Preto právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania žalovaným na okresnom súde zostali zachované s poukazom na § 104 ods. 1 veta druhá OSP.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie poukazujúc na to, že v správnom konaní bolo preukázané, že nedostatok v kvalite benzínu spôsobil výrobcu, ktorý do výrobku pridával aditívum, ktoré spôsobilo zakalenie. Navyše skutočnosť,

že mu v konečnom dôsledku nebola uložená pokuta (neporušil § 3 ods. 1 písm. b/ zákona 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného do 30.06.2007) znamená podľa žalobcu neexistenciu povinnosti uhradiť žalovanému trovy. S poukazom na domnelú nejasnosť uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 6Mobdo/3/2008 založenú na argumente, že náklady na vykonanie skúšky sú vynaloženými trovami štátu, o ktorých má rozhodnúť správny orgán, žalobca namietal, že Najvyšší súd Slovenskej republiky neurčil, v akej lehote má správny orgán rozhodnúť o svojich trovách. Žalobca ďalej odkázal na § 49 správneho poriadku upravujúci lehoty pre rozhodnutie. Nesúhlasil s názorom krajského súdu, že správny orgán nemá žiadnu lehotu na vydanie svojho rozhodnutia o trovách, pretože v takom prípade by bol účastník správneho konania absolútne znevýhodnený a musel by znášať nedostatky a pochybenia správneho orgánu (v konkrétnom prípade nesprávna kvalifikácia nákladov skúšok). Žalobca napokon tvrdil, že právo na uplatnenie nákladov skúšok ako trov konania podlieha premlčaniu v trojročnej premlčacej dobe podľa § 100 Občianskeho zákonníka.

K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril aj žalovaný súc presvedčený, že skutkový stav bol spoľahlivo zistený a protiprávnosť konania žalobcu dostatočne preukázaná. K žalobcovmu tvrdeniu o neexistencii povinnosti uhradiť trovy uviedol, že z Protokolu o skúškach č. 305/2003 jasne vyplynulo, že analyzovaná vzorka benzínu 91 UNI ev. č. 4326 nevyhovela STN EN 228 z dôvodu znečistenia. Odvolací orgán síce konštatoval pri zrušení rozhodnutia č. P/0028/06/04 zo dňa 06.04.2005 neprimeranú tvrdosť zákona, avšak potvrdil to, že skúšaný výrobok nezodpovedal požiadavkám právnych predpisov (teda predmetnej STN). Žalovaný nesúhlasil ani s názorom žalobcu, že sa právo na úhradu nákladov premlčalo. Ako argument uviedol zosumarizovanie právnych krokov vedúcich k uplatneniu nákladov konania. Predmetné právo sa uplatnilo faktúrou č. 333204 zo dňa 01.11.2004, splatnou 18.11.2004. Dňa 28.06.2005 bola na Okresný súd v Bratislave doručená žaloba vo veci nezaplatenia nákladov. Uvedené súdne konanie trvalo do 28.01.2009, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudky vydané Okresným a Krajským súdom zrušil a vec postúpil Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie v Banskej Bystrici pre Banskobystrický kraj. Z toho teda jasne vyplynulo, že právo na refundáciu nákladov sa nemohlo premlčať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený

minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmvajú súde na základe žalôb a opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo rušia práva a povinnosti fyzických a právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy fyzických a právnických osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 a nasl. OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Základným cieľom konania v správnom súdnictve podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (v rámci ktorého bol vydaný aj napadnutý rozsudok krajského súdu) je preskúmať „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu orgánu verejnej správy je posudzovať, či tento orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, resp. v opravnom prostriedku, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Predmetom konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného č.: SK/0441/99/2009 z 23.11.2009. Preskúvaným rozhodnutím bolo potvrdené rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie (ďalej len „SOI“) v Banskej Bystrici pre Banskobystrický kraj č. TK/0168/06/09, z 03.06.2009, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť uhradiť trovy konania vo výške 76,08 eura ako refundácia nákladov skúšky podľa zákona o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa, na vykonanie skúšok dvoch odobratých vzoriek PHM, ktoré svojou kvalitou nevyhoveli požiadavkám príslušnej STN normy. Z obsahu podaného odvolania a z okolností daného prípadu vyplýva, že nejasnosť vyvolávajú dve skutočnosti, a to povinnosť uhradiť náklady vynaložené na vykonanie skúšok a otázka premlčania tejto náhrady.

Pokiaľ ide o prvú otázku, teda povinnosť úhrady nákladov vynaložených na vykonanie skúšok, v tejto súvislosti možno odkázať na uznesenie Najvyššieho súd Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 6MOBdo/3/2008, v ktorom najvyšší súd deklaroval, že daný nárok nepatrí do právomoci súdov, ale správnych orgánov a dospel zároveň k záveru, že „náklady na vykonanie skúšky sú nepochybne podkladom pre konanie o uložení pokuty, preto je dovolací súd názoru, že ide o akúsi refundáciu nákladov štátu. *Tieto náklady sú v podstate vynaloženými „trovami“ štátu a v konaní o uložení pokuty, ktoré musí nasledovať v prípade porušenia povinnosti, ide o náhrady (trovy) na dokazovanie.*

Ak zákon jednoznačne dáva právomoc štátnemu orgánu na rozhodnutie vo veci samej a dáva mu aj zákonné prostriedky na jej realizáciu, právomoc Slovenskej obchodnej inšpekcie je tým daná aj vo veciach nákladov vynaložených v súvislosti konania. Z toho teda vyplýva, že v danej veci je predmetom preskúmania rozhodnutie **o nákladoch vynaložených na dokazovanie v súvislosti s rozhodovaním vo veci samej.**

Podľa § 7 ods. 4 zákona o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa kontrovaná osoba je povinná uhradiť náklady vzoriek a skúšok na overenie bezpečnosti, kvality a zhody výrobkov, ak ich deklarovaná bezpečnosť alebo kvalita nevyhovuje požiadavkám osobitných predpisov, alebo ak bolo zistené, že pre výrobok nie je zabezpečená zhoda podľa osobitného predpisu.

Podľa § 7 ods. 5 zákona o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa na konanie podľa odsekov 1 až 4 sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní (t. j. správny poriadok).

Zákon o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa ako aj iné osobitné právne predpisy explicitne ustanovujú, kedy určité náklady (napr. na vyhotovenie určitej dokumentácie) **znáša účastník konania.** Do tejto kategórie treba zaradiť aj náklady skúšky predpokladané ustanovením § 7 ods. 4 zákona o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa, ktoré sú predmetom tohto konania. Navyše, niektoré predpisy umožňujú správny orgán požadovať poskytnutie primeraného zabezpečenia na úhradu nákladov (napr. zákon č. 200/2004 Z. z.). Tieto osobitné predpisy majú prednosť pred všeobecnou zásadou ustanovenou v správnom poriadku, podľa ktorej napr. trovy, ktoré vznikli správny orgán znáša správny orgán (§ 31 ods. 1 správneho poriadku).

Ani pri náhrade trov správneho konania sa do rozhodnutia o trovách **nepremieta zásada úspechu aplikovaná v občianskom súdnom konaní. Preto, ak by bol účastník konania so svojím návrhom a argumentmi úspešný, čomu by nasvedčoval aj výrok rozhodnutia správneho orgánu, neznamená to automatický nárok na úhradu trov, ktoré mu počas konania vznikli.** V správnom konaní sa náhradou trov konania rozumie ich náhrada tomu, kto ich znášal, **ak sú na to splnené zákonné predpoklady.**

Z vyššie citovaného § 7 ods. 4 zákona o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa povinnosť uhradiť náklady skúšok vyplýva priamo, je teda **uložená priamo zákonom**, pričom je podmienená jedinou skutočnosťou, a to deklarovaním, že bezpečnosť alebo kvalita výrobkov nevyhovuje požiadavkám právnych predpisov. Zákon o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa tu predstavuje lex specialis k správny poriadku ,lex generalis, preto sa v otázke náhrady nákladov treba postupovať podľa ustanovení lex specialis.

Keďže predmetný zákon nepodmieňuje náhradu trov uložením pokuty, vyplýva z toho, že **nemožno prijať námietku žalobcu** spočívajúcu v tvrdení, že ak mu nebola uložená pokuta, nemožno mu ani uložiť povinnosť nahradiť trovy konania.

Dôsledkom rozhodnutia Ústredného inšpektorátom SOI č. P/0028/06/04, ktorým v celom rozsahu zrušil prvostupňové rozhodnutie o uložení pokuty bolo zrušenie povinnosti zaplatiť uloženú pokutu, nie však povinnosti niesť trovy konania, pretože zároveň potvrdil, že skúšaný výrobok nezodpovedal požiadavkám právnych predpisov, čo bolo preukázané

Protokolom o skúškach č. 305/2003, ktorý predstavuje dôvod na uloženie povinnosti uhradiť trovy konania. V odôvodnení správneho rozhodnutia bolo uvedené, že podľa požiadaviek STN EN 228 mal byť vzhľad posudzovaného benzínu jasný a číry, avšak taký nebol. Dôvod, pre ktorý sa Ústredný inšpektorát SOI rozhodol neuložiť pokutu a zrušiť rozhodnutie bol ten, že pridávanie aditíva do motorového benzínu 91 UNI výrobcom relevantným spôsobom ovplyvnila zodpovednosť účastníka, predajcu, a znížila závažnosť charakteru protiprávneho konania, čo možno považovať za **subjektívne** hľadisko berúce do úvahy okolnosti konkrétneho prípadu. Napriek tomu bolo **objektívne** deklarované, že výrobok požiadavkám právnych predpisov nezodpovedal. Tento argument bol však uvedený v odôvodnení rozhodnutia. Preto treba poukázať na podstatu pokuty a nákladov konania. Z teleologického hľadiska, náklady konania nemožno pokladať za sankciu uloženú za administratívnoprávny delikt, pretože ich úloha je odlišná od účelu uloženia sankcie. Sankciu nemožno uložiť bez preukázania spáchania deliktu účastníkom, čo by bolo v rozpore so zásadami nulla crimen sine lege, nulla poena sine lege, ktoré sa uplatňujú aj pri administratívnom trestaní. Avšak hotové výdavky spojené s konaním majú skôr praktický význam a predstavujú úhradu nákladov, ktoré vznikli správnomu orgánu, nemajú za cieľ potrestať účastníka, teda nemajú represívny charakter. Preto aj keď nebola rozhodnutím ústredného inšpektorátu uložená pokuta, zásada „nullum poena sine lege“ sa neuplatňuje na povinnosť uložiť trovy konania. I keď sa správny orgán domáhal ich uplatnenia nesprávne súdnou cestou, pretože v tom čase nebola jednoznačná ich povaha, následne, keď Najvyšší súd Slovenskej republiky interpretáciou § 7 ods. 4 zákona o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa objasnil, že otázka nákladov skúšok ako „trov“ konania patrí do právomoci správneho orgánu, Inšpektorát SOI v Banskej Bystrici konal v súlade s právnym názorom najvyššieho súdu a vydal samostatné rozhodnutie o uložení nákladov konania, pričom samostatnosť rozhodnutia vyplynula z okolností konkrétneho prípadu, najmä nejasnosti povahy nákladov skúšok.

Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal nedodržanie lehoty na vydanie rozhodnutia ustanovenej v § 49 správneho poriadku, ako je uvedené vyššie, na rozhodovanie podľa § 7 ods. 4 zákona o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa sa jednak nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní a jednak lehoty stanovené v § 49 správneho poriadku sú lehotami inštruktívnymi bez sankčných mechanizmov pre správny orgán a ich nedodržanie samé o sebe nemôže spôsobiť nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu a ani účastník nemôže z nich vyvodzovať vo vzťahu rozhodnutiu vo veci nejaké práva

(mohol by však uplatniť napr. návrh proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 250t OSP).

Čo sa týka samotnej druhej otázky, teda možného premlčania práva na úhradu nákladov, tak najvyšší súd poukazuje na rozsah aplikácie Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). Vecný rozsah OZ je vymedzený v § 1 ods. 2 „Občiansky zákonník upravuje majetkové vzťahy fyzických a právnických osôb, majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom, ako aj vzťahy vyplývajúce z práva na ochranu osôb, pokiaľ tieto občianskoprávne vzťahy neupravujú iné zákony“ a v § 1 ods. 2, ktorý znie „Občiansky zákonník upravuje aj právne vzťahy z duševného vlastníctva, ak tieto vzťahy neupravujú iné zákony“. Ako vyplýva z teórie občianskeho práva, Občiansky zákonník je základný právny predpis a lex generalis v oblasti civilného práva. Upravuje občianskoprávne vzťahy, ktorých čiastočná charakteristika je uvedená v § 2 OZ „občianskoprávne vzťahy vznikajú z právnych úkonov alebo z iných skutočností, s ktorými zákon vznik týchto vzťahov spája. V občianskoprávných vzťahoch majú účastníci rovnaké postavenie“.

Čo sa týka povahy vzťahu, v danom prípade ide o vzťah medzi správnym orgánom a účastníkom konania. Vo uznesení sp. zn. 6Mobdo/3/2008 z 28.01.2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol „*v danom prípade ide medzi účastníkmi o vzťah verejnoprávny, založený na princípe subsidiarity štátneho orgánu, ktorý kontroluje plnenie povinností podnikateľských subjektov po stránke kvality a bezpečnosti výrobkov a ako štátny orgán zasahuje do práv a povinností druhého účastníka v oblasti verejnej správy, čím kontrola vnútorného trhu je*“. Nakoľko ide o vzťah administratívnoprávny (nie súkromnoprávny), v ktorom je správny orgán v pozícii nadriadeného subjektu, nemožno na predmetný vzťah aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, teda ani ustanovenia o premlčaní. Správny orgán tu vystupuje ako orgán nadriadený, nie ako účastník súkromnoprávneho vzťahu v zmysle § 21 OZ, keďže tu nejde o občianskoprávny vzťah. Navyše v tomto prípade nejde o majetkové vzťahy v zmysle Občianskeho zákonníka, keďže titul nároku na úhradu trov konania vyplýva z právneho predpisu verejného, konkrétne správneho práva. Správny orgán teda postupoval v súlade so zákonom a rozhodol o nákladoch spojených so správnym konaním po tom, čo rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bola objasnená otázka povahy nákladov skúšok.

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 219 ods. 1 OSP potvrdil, pričom sa v zásade stotožnil s právnym posúdením veci krajským súdom a s dôvodmi jeho rozhodnutia (§ 219 ods. 2 OSP

v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) viazaný tiež dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

O trovách konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko žalobca v konaní nebol úspešný a žalovaný zo zákona nemá na ich náhradu nárok.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. mája 2012

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková